Opm. MBVOM: 30099371

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Nota bevat informatie die niet openbaar gemaakt kan worden:
☒ NEE ☐ JA, ONDER BETREFFEND KOPJE ☐ JA, VERSPREID OVER MEMO (MARKEER) ☐ JA, GEHEEL

TER BESLUITVORMING
Aan: MBVOM

Pag 12
1 wijzig
Vaak akkoord

nota

Beantwoording schriftelijk overleg aanpassen ondersteuningsstructuur voor scholen bij het onderwijs aan zieke leerlingen (ozl).

Kansengelijkheid en Onderwijsondersteuning

Van
Persoonsge...
Persoonsgegeven

Datum
14 juli 2021

Referentie
28709873

Bijlagen
5

Kopie voor

Reeds afgestemd met
VO, WJZ

Aantal pagina's
3

Aanleiding

De aanleiding is een schriftelijk overleg van 22 juni 2021 over een brief die door u is gestuurd over de stand van zaken over het aanpassen van de ondersteuningsstructuur voor scholen bij het onderwijs aan zieke leerlingen (zie bijlage). Nadat deze brief aan de Tweede Kamer is aangeboden, is een brief aan de onderwijsadviesbureaus en universitair medische centra gestuurd om hen in staat te stellen hun medezeggenschap te informeren over de voorgenomen aanpassingen in de ondersteuningsstructuur ozl.
Door een aantal fracties zijn vragen en opmerkingen hierover gesteld.

Geadviseerd besluit

De brief met de antwoorden aan de Tweede Kamer te verzenden en de begeleidende brief te ondertekenen.

Kernpunten

- De vragen en opmerkingen komen van de VVD-, D66-, de PVV-, de SP-, de PvdA-, GroenLinks-, en de ChristenUnie-fractie.
- De leden van VVD, D66, PVV, SP, PvdA en GroenLinks hebben vragen gesteld over de redenen die ten grondslag liggen aan de keuze voor een landelijke structuur, welke voordelen dit biedt ten opzichte van de huidige structuur ook specifiek voor scholen, ouders en leerlingen. Gevraagd is ook welke alternatieven zijn onderzocht en of de positieve en waardevolle elementen van de huidige structuur hiermee wel behouden worden, zodat er geen leerlingen tussen wal en schip terecht komen.
- De leden van de fracties van D66, PVV en ChristenUnie hebben vragen gesteld over de betrokkenheid van scholen, ouders en leerlingen bij de keuze voor een landelijke organisatie.
- De leden van de VVD-fractie hebben ook een aantal vragen gesteld over het proces, zoals het tempo en de aard van voorbereidingen door de kwartiermaker, de onomkeerbaarheid van de stappen van het implementatietraject en de relatie met het aangekondigde wetsvoorstel.
- Daarnaast zijn er door de fracties onder andere vragen gesteld over het draagvlak, de relatie met passend onderwijs, of er lessen zijn geleerd over digitaal onderwijs in de coronatijd, over de opdracht aan de

kwartiermaker, als ook over de financiële en personele overwegingen van deze herstructurering.
- De PVV-fractie heeft gevraagd naar de onderliggende stukken, die tot deze beslissing geleid hebben. In overleg met WJZ is besloten om op deze vraag te reageren dat u graag in overleg met de Kamerfractie van de PVV gaat om na te gaan op welke wijze de Kamer het beste kan worden geïnformeerd om haar controlerende functie uit te oefenen ten aanzien van deze beslissing.

Toelichting

Draagvlak

- Zomer 2019 is met instemming van de werkgroep – bestaande uit een vertegenwoordiging van umc's en oab's (onderwijsadviesdiensten), aangevuld met de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra en Onderwijsontwikkeling Nederland (voorheen Edventure) - besloten om eén landelijke structuur met een regionale uitvoering nader uit te werken. Deze beslissing is in afstemming met de leden van de werkgroep door Onderwijsontwikkeling Nederland (toen nog Edventure) september 2019 verspreid onder alle betrokken oab's, onder consulenten ozl en ook in ziekenhuizen.
- Daarna is mede op verzoek van de werkgroep een kwartiermaker aangesteld om met de betrokken organisaties dit verder uit te werken.
- Daarbij bleek dat een deel van de betrokken onderwijsadviesbureaus de voorgenomen beweging betreurt. Vanuit het perspectief van een individueel oab is dat te begrijpen. De oab's hechten voor de voorziening aan de verbinding met andere onderwijskundige disciplines en ontwikkelingen en verbinding met de kennis van de scholen en aanverwante netwerken. Daarom is er gekozen voor een regionale uitvoering, ingebed binnen of nabij oab's en ziekenhuizen.
- De umc's staan hier anders in en zien over het algemeen vooral de voordelen van de beoogde structuur. Ook veel consulenten geven aan voordelen te zien in de beoogde landelijke organisatie.
- Een deel van de consulenten combineert het ozl-werk met andere activiteiten binnen een oab. Naar verwachting zal een aantal van hen ervoor kiezen om bij het oab te blijven en niet de overstap naar de landelijke organisatie te maken.

Proces

- Op dit moment wordt de laatste hand aan het wetsvoorstel en de Memorie van Toelichting gelegd. Omdat het Kabinet demissionair is, zal aan de MR toestemming gevraagd worden om het wetsvoorstel ter internetconsultatie aan te bieden.

- Nadat de antwoorden op de vragen van het schriftelijk overleg aan de Tweede Kamer zijn verzonden, ontvangt u een nota met daarin het verzoek om aan de MR toestemming te vragen het wetsvoorstel voor internetconsultatie aan te bieden.

nota

Startnota besluitvorming

Aan: Persoonsgegeven en Persoonsgegeven

Wetgeving en Juridische Zaken

Van
Persoonsg...
Persoons...
Persoonsgegeven
Persoonsgegeven

Datum
21 april 2021

Referentie

Bijlagen

Kopie voor

Reeds afgestemd met

Aantal pagina's

Datum startgesprek:		
Eerst verantwoordelijke(n) bij beleidsdirectie(s):	Persoonsgegeven	Keno/Team 2
Betrokkene(n) vanuit uitvoering:	Persoonsgegeven	Kwartiermaker onderwijs aan zieke leerlingen
Betrokkene(n) vanuit toezicht:	Persoonsgegeven	Inspectie van het Onderwijs – Beleidsondersteuning en innovatie
Betrokkene(n) vanuit WJZ:	Persoonsgegeven	WJZ/PO-VO

1. Wat is de aanleiding?

Aanleiding (meerdere opties mogelijk)	**Vindplaats en eventueel korte toelichting of citaat**
☐ Regeerakkoord ☐ Motie ☐ Kamerbrief ☐ Toezegging ☑ Anders, namelijk:	Er zijn verschillende redenen geweest om de huidige structuur van het onderwijs aan zieke leerlingen (ozl) te heroverwegen. Zie hiervoor onderdeel 2 van deze startnota. De vraag die rees was of de huidige ondersteuningsstructuur van het onderwijs aan zieke leerlingen zoals deze eind jaren negentig is vastgesteld nog past in de huidige - en veranderde – context. Daarom heeft het ministerie van OCW opdracht gegeven aan Oberon om hiernaar onderzoek te doen. De conclusie op hoofdlijnen uit dit onderzoek uit 2017 met de titel "Past de ondersteuningsstructuur van het onderwijs aan zieke leerlingen?" luidt: de huidige structuur heeft waardevolle elementen, maar is verouderd en onvoldoende flexibel. Geadviseerd wordt om andere mogelijkheden te bekijken. Dit is de afgelopen jaren gebeurd. https://www.oberon.eu/data/upload/Portfolio/files/passende-onderteuning-passende-structuur.pdf

2. Wat is het probleem?

Doel van het ozl-beleid is het voorzien in een eenvoudig toegankelijke en flexibele regeling voor de ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen (ozl) in het funderend onderwijs en aan zieke studenten in het mbo. In het vervolg wordt met het oog op de leesbaarheid gesproken over zieke leerlingen, tenzij specificatie noodzakelijk

CONCEPT

is. Dit doel wordt op dit moment onvoldoende bereikt.

De volgende problemen worden geconstateerd:

- De regeling is verouderd. Er wordt nog gesproken over schoolbegeleidingsdiensten (sbg's), terwijl deze niet meer bestaan. Ook wordt er gesproken over academische ziekenhuizen, wat inmiddels universitair medisch centra (umc's) zijn.
- Op dit moment kunnen de middelen voor de ondersteuning van het onderwijs aan zieke leerlingen onvoldoende goed ingezet worden waar nodig, omdat de huidige structuur rigide is en gebaseerd op verouderde aannames:
*De werkzaamheden worden verricht door opvolgers van de sbg's, private onderwijsadviesbureaus (oab's) die in het verleden een bekostigingsrelatie voor ozl hadden met OCW, maar nu alleen maar voor ozl nog publieke middelen krijgen. De oab's zijn niet altijd even stabiel (faillissementen e.d.). Bij faillissement moeten de taken door een andere oab worden overgenomen, waardoor het kan gebeuren dat in een bepaalde regio tijdelijk geen ondersteuning is. Daar komt bij dat de oab's die geen opvolger zijn van een voormalig sbg's op dit moment niet onder de regeling vallen en de dienst niet kunnen overnemen.
*Alleen voormalige academische ziekenhuizen kunnen aanspraak maken op middelen voor een educatieve voorziening. Perifere ziekenhuizen (zoals het Prinses Maxima centrum) kunnen dit niet. De hoogte van de middelen in umc's is ook nog altijd gebaseerd op het aantal dagopnames uit 1995 en dus niet meer in lijn met de huidige werkelijkheid. Als het aantal leerlingen stijgt, kunnen er niet meer ozl-diensten worden geleverd.
-Het is voorts een probleem dat de regeling niet geldt voor zieke studenten in het mbo die niet leerplichtig zijn bij aanvang van de opleiding, waardoor voor hen deze dienst niet beschikbaar is. Hierdoor kunnen studenten die in hetzelfde jaar zitten soms wel of soms niet gebruik maken van ozl. Voor vavo-studenten die niet vanuit het vo aan het vavo worden uitgeleend, geldt de regeling nu niet.

3. Wat is het doel?

Wat betreft de scholen in het po, vo en (v)so is het doel van dit wetsvoorstel om deze scholen goed te ondersteunen bij het onderwijs aan zieke leerlingen, ongeacht of de leerling thuis is of in een ziekenhuis is opgenomen. Het doel is daarom om te komen tot een toekomstbestendige, flexibele, stabiele en landelijk dekkende ondersteuningsstructuur voor scholen bij het onderwijs aan zieke leerlingen.
Dit doel willen wij bereiken door het geven van een wettelijke taak aan een nieuwe landelijke stichting die verantwoordelijk wordt voor de uitvoering van ozl en zorgdraagt voor het inrichten en behouden van regionale dekking. Omdat de ozl-consulenten (ook de personen die op dit moment in dienst zijn van de umc's) in dienst zouden komen bij de stichting kan de stichting het personeel op een flexibele manier de capaciteit daar inzetten, waar de vraag is. De ondersteuning van het onderwijs aan zieke leerlingen is dan beter gewaarborgd.

De stichtingsvorm ligt het meest voor de hand, omdat rechtspersoonlijkheid noodzakelijk is om de subsidie te kunnen verstrekken en de stichting de meest geëigende vorm is voor deze activiteiten vanwege het ontbreken van winstoogmerk en omdat er geen ledenvergadering nodig is.

Het blijft, evenals in de huidige situatie, gaan om kortdurende ondersteuning van scholen om te voorkomen dat zieke leerlingen stagnatie in het onderwijsproces oplopen. Indien er sprake is van langdurig zieke leerlingen valt dit in het po, vo en (v)so, onder passend onderwijs.

CONCEPT

Voor mbo-studenten is het doel om de ozl-voorziening voor een bredere groep studenten toegankelijk te maken. Nu is deze nog gekoppeld aan het instroommoment. De voorziening voor mbo-studenten zou op verzoek van het veld wel alleen beschikbaar zijn bij studenten die in een ziekenhuis zijn opgenomen of behandeld worden. Mbo-instellingen willen zelf de (ondersteuning) van het onderwijs aan zieke studenten thuis verzorgen

Doel is voorts het actualiseren van de regeling, omdat deze op onderdelen nog gebaseerd is op verouderde aannames en uitgangspunten. Dit laatste punt zou (deels) overigens ook bereikt kunnen worden door een eenvoudige aanpassing van de huidige regeling. Daarmee zou het eerste doel alleen niet (voldoende) bereikt kunnen worden.

De ondersteuning van de scholen bij het onderwijs aan zieke leerlingen wordt voorts verbeterd door de expertise-functie te centraliseren bij de stichting die tevens de uitvoering verzorgt van ozl. Deze functie zal gelden voor zowel po/vo als mbo.

4. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

a.

Overheidsingrijpen door middel van wetgeving is noodzakelijk omdat de huidige regeling verouderd is en alleen al daarom aanpassing behoeft. De vraag die dan opkomt, is of het overheidsingrijpen (in de zin van het handhaven van de huidige voorziening) nog altijd gerechtvaardigd is. Bij de invoering van de regeling omtrent de ondersteuning van het onderwijs aan zieke leerlingen destijds, is geoordeeld dat overheidsingrijpen noodzakelijk is omdat het van belang is dat er wordt voorzien in ondersteuning van het onderwijs bij zieke leerlingen. Als een leerling ziek wordt, kan hij niet het onderwijs volgen zonder extra inspanningen van de school. De school of instelling is verantwoordelijk voor het onderwijs aan deze zieke leerlingen. Door deze regeling kan de school of instelling op laagdrempelige en snelle wijze gebruik maken van de ondersteuning hierbij door de ozl-consulenten en de algemene expertise. Dit is noodzakelijk omdat het immers gaat om een relatief korte periode en tegelijkertijd het grote belang van het zo min mogelijk onderbreken van het onderwijs aan de zieke leerling. Door de inzet van de ozl-consulenten te subsidiëren en er een stabiele stichting met overheidstaak tussen te plaatsen, daar waar er bij de oab's in het verleden sprake was van faillissementen, wordt deze laagdrempelige toegang gewaarborgd. Bijkomend voordeel is dat er makkelijker toezicht gehouden kan worden op de besteding van de middelen en op de kwaliteit en inzet van capaciteit.

5. Wat is het beste instrument?

Het betreft een wijziging van bestaande wetgeving, dus daarmee is een wetgeving noodzakelijk.

Toen de wetgeving omtrent passend onderwijs tot stand kwam, is gekeken of de regeling omtrent ozl hierin meegenomen kon worden. Kortom, er is gekeken of het mogelijk was af te stappen van de bestaande specifieke regelgeving door het onderwijs aan zieke leerlingen te beleggen als taak bij de samenwerkingsverbanden. De conclusie was en is nog steeds dat dit niet wenselijk is. De reden dat hiervoor niet is gekozen is het feit dat dit zou leiden tot versnippering van middelen en expertise (gezien het grote aantal samenwerkingsverbanden) en omdat er op die manier geen ondersteuning van de ziekenhuizen gerealiseerd zou kunnen worden.

CONCEPT

In de periode van de totstandkoming van de regelgeving omtrent passend onderwijs zijn hierover diverse nota's geschreven.

Ook uit het hiervoor genoemde onderzoek van Oberon blijkt de wenselijkheid van het handhaven van een specifieke regeling voor ozl. Wel werd geadviseerd te kijken naar alternatieven voor de bestaande ondersteuningsstructuur. De conclusie is dat een overkoepelende stichting het doel van de ozl-voorziening het best zou kunnen dienen. Een stichting met een wettelijke taak die subsidie ontvangt voor de uitvoering van die taak.

De voorgestelde wijziging van ozl betekent een vereenvoudiging ten opzichte van de huidige regeling. Om te beginnen voor DUO. Na wijziging zou er uitsluitend nog subsidie betaald hoeven te worden door de Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen (DUS-I) aan de stichting, terwijl in de huidige regeling betaling plaatsvindt aan de ziekenhuizen en de oab's. Voorts zijn er geen berekeningen meer nodig om te bepalen hoeveel geld naar welke partij gaat. De stichting krijgt het totaalbedrag dat beschikbaar is voor ozl en omdat de ozl-consulenten vrijwel allemaal in dienst komen van de stichting, zal er van berekenings- of verdelingsproblematiek geen sprake zijn. Doordat de ozl-consulenten in dienst komen bij de stichting kunnen zij, rekening houdend met hun woonplaats, flexibel ingezet worden daar waar nodig. Ook voor scholen betekent het een vereenvoudiging, omdat er nog maar een loket is voor ozl-ondersteuning.

Het onderwijs aan zieke leerlingen past bij de verantwoordelijkheid van de overheid voor leerlingen in het initiële onderwijs. Daarnaast is de verantwoordelijkheid voor de continuïteit van het onderwijs aan zieke leerlingen wettelijk voorgeschreven. De taken van de stichting moeten dan ook worden aangemerkt als niet-economische dienst van algemeen belang (NEDAB), waarop de regels met betrekking tot staatssteun en mededinging niet van toepassing zijn. Hiermee wordt immers invulling gegeven aan de stelselverantwoordelijkheid van de minister voor goed onderwijs aan zieke leerlingen

Er zijn geen gevolgen voor Caribisch Nederland. Daar is de ondersteuning anders georganiseerd (ieder eiland heeft een eigen expertisecentrum, een Expertisecentrum Onderwijszorg) i.v.m. schaalgrootte.

CONCEPT

6. Wie zijn betrokken bij het onderwerp?

PO-Raad	A/I	Raad voor Cultuur		Politiek – coalitie	**
VO-Raad	A/I	Culturele instellingen		Politiek – oppositie	
MBO-Raad	A/I	Mediaorganisaties		DUO	A
VH		Emancipatieorganisaties		IvhO	I

VSNU				Inspectie OE	
VTOI		D.PO	I	CvdM	
NRTO		D.VO	I	NVAO	
ISO/LSVb		D.MBO	A	CvTE	
JOB		D.HO&S	I	VNG	
LAKS		D.E&K		IPO	
Ouderorganisaties		D.M&C		Caribisch Nld.	
Lerarenorganisaties		D.IB		Onderwijsraad	
Onderwijsinstellingen	B	D.OWB		Andere ministeries	
		D.KO	*	DUS-I	I

A = is of wordt actief betrokken *C = consensus nodig/wenselijk* *I = informeren/afstemmen*
B = heeft belang bij onderwerp *D = doelgroep van het beleid* *X = Anders namelijk*

* KO is trekker
** Niet gesondeerd. Wel toestemming minister.

Naast deze betrokken partijen zijn er nog diverse andere partijen betrokken, te weten:
- de onderwijsadviesbureaus
- EDventure en Ziezon
- ziekenhuizen

CONCEPT

7. Wat zijn de gevolgen?

Het belangrijkste gevolg is dat de ondersteuning van het onderwijs aan zieke leerlingen en studenten van po tot en met mbo op dezelfde wijze wordt vormgegeven, ongeacht de leeftijd en locatie, (geografisch, type ziekenhuis en voor po, vo en (v)so wel/niet thuis) van de leerling. Er is immers slechts één stichting, waar diverse consulenten ozl in dienst zullen treden, met daarnaast het behoud van een zogenaamde "flexibele schil" waardoor de continuïteit wordt gewaarborgd en de werkzaamheden flexibel daar kunnen worden ingezet waar nodig. Hiermee wordt de structuur van ozl verbeterd.

Bijkomende positieve gevolgen zijn:

- Eén loket voor alle scholen voor ozl
- Uniformiteit in werkwijze, expertise en beschikbaarheid
- Samenwerking- en samenhang tussen alle ozl-activiteiten en consulenten
- Een expertisecentrum over ozl
- Mogelijkheid om het kind te volgen als deze vanuit het ziekenhuis komt en ook in de thuissituatie nog ondersteuning nodig heeft (geen wisseling van organisatie/consulent)
- Harmonisering arbeidsvoorwaarden van ozl-consultenten (nu 5 verschillende cao's met dus verschillende salarisniveaus)
- Meer deling en opbouw van kennis, ervaring en expertise
- Geen publieke gelden binnen private organisaties met winstoogmerk
- Minder complexe sturings- en verantwoordingslijnen vanuit en richting OCW

Hoewel enkele oab's de transitie naar een landelijke organisatie betreuren, hebben het huidige proces vanuit OCW en de voorstellen van de kwartiermaker de steun van alle betrokken organisaties. Dit komt ook omdat een regionale uitvoering wordt geborgd.

8. Wat gaat het voorstel kosten?

Er zijn geen extra structurele kosten verbonden aan het voorstel. De beschikbare subsidie voor ozl wordt in de toekomst toegekend aan één organisatie en de inschatting is dat dat bedrag blijft doen. In de huidige situatie wordt de subsidie verdeeld over ca 25 organisaties. Er zijn wel kosten gemoeid met de (voorbereiding van de) reorganisatie. Deze worden geraamd op maximaal € 300.000,-- en zijn reeds gedekt.
De subsidie die de stichting krijgt, kan de stichting (binnen de wettelijke kaders en doelen) naar eigen inzicht inzetten voor po tot en met mbo.

De uitvoeringskosten voor DUO gaan omlaag, omdat er in de nieuwe opzet geen jaarlijkse berekeningen en toekenning per organisatie meer nodig zijn. Voorts is er onder andere door de centralisatie van de dienst sprake van een efficiencywinst van 10 tot 15%, die ten goede kan komen aan het primair proces c.q. de inzet van consulenten.

Kanttekening bij het punt van de efficiency is dat de subsidie de komende twee jaren verhoogd wordt met een loon- en prijsbijstelling, die is hier meegerekend. Daarnaast is er extra geld beschikbaar voor de ondersteuning van mbo instellingen. De loon- en prijsbijstelling is echter bedoeld om de loonontwikkeling van de afgelopen jaren te compenseren en zou in de bestaande situatie niet of nauwelijks leiden tot meer inzet van consulenten.

Hiernaast is ook van belang dat er sprake is van "kwalitatieve winst" die eerder in deze startnota naar voren is gebracht doordat er onder meer sprake is van grote continuïteit, flexibiliteit en harmonisering van arbeidsvoorwaarden en wijze van uitvoering.

Geraamde...	**Struc?**	**Bedragen of berekeningswijze**
Kosten projectleiding en advies	☐	€100.000
Kosten harmonisatie arbeidsvoorwaarden	☐	€200.000

9. Hoe wil je communiceren?

De herziening van de structuur van ozl is in samenspraak met belanghebbenden tot stand gekomen.

De afgelopen jaren is er een landelijke werkgroep geweest met o.a. vertegenwoordigers van de oab's en umc's. Daarnaast zijn de consulenten ozl op de hoogte gehouden in de nieuwsbrief van Ziezon. Momenteel zijn er diverse sub werkgroepen (o.a. communicatie) met vertegenwoordigers uit de oab's en umc's om het proces verder uit te werken.

Zodra er meer duidelijk is, zal ook de directie communicatie worden betrokken. De inrichting van de stichting wordt dit voorjaar ook aan de TK gecommuniceerd. In o.a. nieuwsbrieven zal ook het onderwijsveld po, vo, (v)so, mbo, de samenwerkingsverbanden passend onderwijs, de PO-Raad, VO-raad en de MBO-raad op de hoogte worden gesteld. Intern gaat het om overleg met DUO, vanwege een aanpassing van het subsidietraject.

10. Wat is de planning

Streven is inwerkingtreding van het wetsvoorstel per 1 januari 2023. Reden hiervoor is dat al de nodige werkzaamheden worden verricht door kwartiermaker [redacted] Persoonsgege... om een transitie voor te bereiden, vooruitlopend op politieke besluitvorming. Als het wetgevingsproces, dat uiteraard nog tot de nodige wijzigingen kan leiden, te lang op zich laat wachten zou het implementatietraject in een impasse terecht kunnen komen. Het is weliswaar erg krap om die streefdatum te halen, maar wel haalbaar als het proces soepel verloopt. Het streven is om zo snel mogelijk maar

CONCEPT

in elk geval voor de zomer het wetsvoorstel te versturen voor consultatie en de diverse toetsen, waaronder de uitvoeringstoets bij DUO. Het wetsvoorstel zou dan in het laatste kwartaal van 2021 naar de Raad van State gestuurd kunnen worden, zodat het voorstel nog dit jaar maar vermoedelijk begin volgend jaar ingediend kan worden bij de Tweede Kamer.
Punt van aandacht is het feit dat een aanvraag voor subsidie per 1 januari van enig jaar op grond van de Wet SLOA (waarin de grondslag voor deze subsidieregeling opgenomen zal worden) ingediend moet worden voor 1 oktober van het daaraan voorafgaande jaar. Bekeken wordt nog hoe we goed kunnen waarborgen dat de subsidie dan al per 1/1/2023 verstrekt zou kunnen worden. Ook moet bekeken worden wat er geregeld moet worden met betrekking tot de in de Wet SLOA noodzakelijke kaderbrief. De planning voor de eerste brief zal vermoedelijk afwijken van de kaderbrief die wordt gestuurd voor CITO en SLO.

11. Overige aantekeningen

Er zijn plannen om te realiseren dat de stichting al per 1/1/2022 (een deel van) de activiteiten kan verrichten. Dan kan de aanpassing van de regelgeving nog niet gerealiseerd zijn. Er moet goed uitgezocht worden of (een deel van) de subsidie al wel per die datum naar de stichting overgeboekt kan worden/welke grondslag hiervoor is.

Er heeft uitgebreid overleg en afstemming plaatsgevonden met de relevante partijen. Er is algehele consensus over centralisatie in de structuur bij de stichting en decentralisatie in de uitvoering doordat er ozl-consulenten uit het hele land in dienst komen bij de stichting. De onrust die er was over de regionale inbedding bij het onderwijs en zorg is nu geborgd in de statuten.

Er moet bekeken worden wat er geregeld moet zijn om de subsidie op het juiste moment aan de stichting toe te kennen in plaats van aan de umc's en oab's. Daarnaast moet er vermoedelijk een overgangsregeling zijn voor de kaderbrief.

De directie MBO gaat na of het wenselijk is om de ozl-regeling ook van toepassing te laten zijn voor vavo-studenten die niet vallen onder de WVO.

Daarnaast moet worden gekeken of er een andere afbakening nodig is op grond leeftijd voor mbo-studenten.

Er moet nog goed gekeken worden naar de AVG-consequenties.

CONCEPT

nota

TER ONDERTEKENING
Aan: MOCW

Wetgeving en Juridische Zaken

Van
Postcode Privacy
T Persoonsgegeven

Datum
03 juli 2023

Referentie
39420025

Bijlagen
mr-formulier, wetsvoorstel

Wetsvoorstel Onderwijsondersteuning zieke leerlingen

Aanleiding

Het wetsvoorstel onderwijsondersteuning zieke leerlingen (OZL) is op 3 juli 2023 behandeld in de CWIZO. In de CWIZO werd door Financiën een toelichting gevraagd. Naar aanleiding daarvan is de financiële toelichting in het mr-formulier en de memorie van toelichting aangevuld conform de eerdere afstemming. Met inachtneming van die wijziging kan het dossier worden doorgeleid naar de ministerraad van 14 juli. Als de ministerraad daarmee instemt, kan het wetsvoorstel nog voor het zomerreces worden aangeboden aan de Afdeling advisering van de Raad van State.

Geadviseerd besluit

- U wordt gevraagd om akkoord te gaan met het aanbieden van de stukken aan de MR van 14 juli.
- In de MR ligt ter instemming de vraag voor of het wetsvoorstel ter advisering mag worden aangeboden aan de Afdeling advisering van de Raad van State.
- Indien u akkoord bent verzoeken we u om het bijgevoegde ministerraadformulier te ondertekenen.

Kernpunten wetsvoorstel

Het wetsvoorstel onderwijsondersteuning zieke leerlingen regelt een aanpassing van het systeem voor ondersteuning van scholen en mbo-instellingen bij het onderwijs aan zieke leerlingen. Hiermee wordt de bestaande verouderde, versnipperde en niet flexibele structuur herzien, maar zullen de ondersteunende taken op landelijk niveau worden geborgd. De taken worden van de onderwijsadviesbureaus, universitair medische centra (voorheen schoolbegeleidingsdiensten en academische ziekenhuizen) en het Prinses Maxima Centrum overgeheveld naar een nieuw op te richten stichting. Die stichting gaat de ondersteuning regelen en een expertise-functie vervullen. Daartoe voorziet het wetsvoorstel in:

1. het wettelijk verankeren van de taken van de stichting;
2. het vereenvoudigen van de ozl-financiering door het verleggen van de diverse ozl-subsidiestromen voor 22 organisaties naar één subsidie voor de landelijke stichting;
3. het betrokken personeel van deze organisaties treedt in dienst van de landelijke stichting.

nota
TER BESLUITVORMING
Aan: MBVOM

Kansengelijkheid en Onderwijsondersteuning

Van
Postcode Pr...
Persoonsgegeven
Persoonsgegeven
Persoonsgegeven

Datum
25 januari 2022

Referentie

Bijlagen
5

Kopie voor

Reeds afgestemd met
WJZ

Aantal pagina's
1

Start internetconsultatie voor het wetsvoorstel om de continuïteit van de ondersteuning van het onderwijs aan zieke leerlingen en studenten te waarborgen en flexibeler in te richten door deze ondersteuning als wettelijke taak bij een nog op te richten stichting neer te leggen.

Aanleiding

OCW heeft in 2016 opdracht gegeven aan Oberon om een evaluatief onderzoek te doen naar de huidige ondersteuningsstructuur van het onderwijs aan zieke leerlingen (ozl) zoals deze eind jaren negentig is vastgesteld, met de vraag of deze nog past in de huidige - en veranderde – context. De conclusie uit dit onderzoek is dat de huidige ondersteuningsstructuur waardevolle elementen heeft, maar dat er zich door de jaren heen ontwikkelingen hebben voorgedaan waardoor de huidige structuur onvoldoende flexibel en toekomstbestendig is om een landelijke dekking voor ozl te borgen. Overheidsingrijpen door middel van wetgeving is daarom noodzakelijk.

Op dit moment wordt een wetsvoorstel voorbereid tot wijziging van de Wet SLOA, WPO, WVO, WEC, WEB en WHO. De Wijzigingswet ziet in het verleggen van de wettelijke taak van ozl van onderwijsadviesbureaus (oab's) en educatieve voorzieningen in universitair medisch centra (umc's), naar een nieuw op te richten stichting. Met de wijziging wordt ook de doelgroep van mbo-studenten vergroot. Gewenste inwerkingtredingsdatum is 1 augustus 2023. Gezien het krappe tijdspad is het de bedoeling dat de internetconsultatie zo spoedig mogelijk wordt ingezet.

Beslispunt

Bent u akkoord om het wetsvoorstel op korte termijn te publiceren voor internetconsultatie, met onderstaande vragen?

1. *Borgt de beoogde, nieuwe structuur voor ozl naar uw idee voldoende de toekomstbestendigheid en flexibiliteit van de voorziening?*
2. *Denkt u dat een landelijke organisatie met een regionale infrastructuur de huidige voordelen als nabijheid, laagdrempeligheid en snelheid kan blijven bieden?*
3. *Kunt u zich vinden in de uitbreiding van de doelgroep voor ozl, namelijk dat mbo-instellingen voor zieke studenten zonder startkwalificatie tot 23 jaar een beroep kunnen doen op de voorziening?*

Toelichting

Wat is ozl?

- Ozl staat voor onderwijsondersteuning zieke leerlingen en wordt gesubsidieerd door OCW.
- Ozl ziet op ondersteuning van scholen uit het po, vo en (v)so en van mbo-instellingen bij het geven van onderwijs aan zieke leerlingen en mbo-studenten die nog leerplichtig zijn bij de start van de opleiding.
- De ondersteuning is kortdurend; richtlijn is maximaal drie maanden. Voor langdurige ondersteuning komt het passend onderwijs in beeld (voor v(so), po en vo). In het mbo zijn de instellingen aan zet. Zij hebben bij de invoering van passend onderwijs de voormalige leerlinggebonden financiering ontvangen.

Welke partijen voeren ozl uit?

- Op dit moment ontvangen de oab's die voorheen schoolbegeleidingsdienst waren en umc's subsidie voor de uitvoering van ozl. Onderwijsontwikkeling Nederland ontvangt subsidie voor de expertisefunctie.
- Het gaat in totaal om ca 20 organisaties en ca 125 ozl consulenten (72 fte)
- Oab's en umc's zetten consulenten in die scholen en instellingen ondersteunen bij het onderwijs aan de zieke leerling of student

Wat is het probleem?

De volgende ontwikkelingen maken de huidige structuur voor ozl onvoldoende flexibel en niet toekomstbestendig:

a) perifere ziekenhuizen – zoals het Prinses Maxima Centrum (PMC) - kunnen geen subsidie ontvangen voor een educatieve voorziening;
b) na de verzelfstandiging van de schoolbegeleidingsdiensten hebben zich fusies en faillissementen van oab's voorgedaan, met het risico op discontinuïteit en niet-beschikbaarheid;
c) zowel het aantal opgenomen leerlingen als de opnameduur is afgenomen; kinderen zijn langer ziek thuis. Met de gescheiden subsidiestromen tussen de umc's en de oab's kan niet worden geschoven tussen de inzet vanuit een umc en de inzet vanuit een oab;
d) specialistische zorg wordt steeds vaker gecentraliseerd waardoor er verschuivingen kunnen plaatsvinden in de ondersteuningsbehoefte per regio.
e) mbo-instellingen worden niet ondersteund bij het onderwijs aan zieke niet-leerplichtige mbo-studenten, terwijl ziekte een belangrijke reden is voor voortijdig schoolverlaten.

Binnen het huidige systeem kan de inzet van capaciteit niet aangepast worden op de (veranderende) ondersteuningsvraag en doen zich belemmeringen voor om een landelijke en toekomstbestendige dekking te borgen.

Wat is het doel van het wetsvoorstel?
Doel is om te komen tot een toekomstbestendige, flexibele, stabiele en landelijk dekkende ondersteuningsstructuur voor scholen en instellingen bij het onderwijs aan zieke leerlingen en studenten. Een nieuwe landelijke stichting met wettelijke taak die zorgdraagt voor het inrichten en behouden van regionale dekking wordt verantwoordelijk voor de uitvoering van ozl. Deze kan bij de inzet van de

capaciteit inspelen op de veranderende ondersteuningsvraag. De scholen en mbo-instellingen worden vanuit de stichting ondersteund, ongeacht of de leerling thuis is of in een ziekenhuis is opgenomen.

Met de wijziging wordt ook de doelgroep in het mbo vergroot naar studenten tot 23 jaar en zonder startkwalificatie.

Toelichting proces

- Naar aanleiding van een brief van de minister aan de Tweede Kamer met de stand van zaken over ozl is er door het CDA een schriftelijk overleg aangevraagd voor 22 juni 2021. De beantwoording van de vragen is op 28 oktober 2021 verstuurd en op 4 november 2021 besproken door de vaste commissie voor OCW. De commissie heeft tijdens de vergadering aangegeven het wetsvoorstel als niet controversieel te beschouwen en het onderwerp onder te willen brengen in het dossier passend onderwijs.
- Tijdens de begrotingsbehandeling heeft PvdA-kamerlid De Hoop een motie ingebracht om het wetstraject aan te houden totdat 'de evaluatie van ozl' in 2022 afgerond en besproken zou zijn. De minister heeft toegelicht dat er geen evaluatie plaatsvindt en aangegeven dat de aanbevelingen uit de evaluatie waarop het wetsvoorstel is gebaseerd, nog actueel zijn. De Hoop heeft de motie daarop ingetrokken maar voorgesteld het wetsvoorstel alsnog controversieel te verklaren. Daarmee is ingestemd. Onderhandeling
  Onderhandeling
- De umc's en het Prinses Maxima Centrum hebben in december een gezamenlijke brief aan de minister gestuurd, met het dringende verzoek om verdere vertraging te beperken en zo spoedig mogelijk de internetconsultatie te starten.
- Er heeft de afgelopen jaren uitgebreid overleg en afstemming plaatsgevonden met de relevante partijen. Ondanks het feit dat een aantal oab's liever in de huidige structuur door zou gaan, is er consensus over de wijze waarop de centralisatie in de structuur bij de stichting en decentralisatie in de uitvoering vorm krijgen.
- In maart/april vindt een debat over het passend onderwijs plaats; op de agenda staan ook de brief die in mei 2021 aan de Kamer is gestuurd en de beantwoording van vragen naar aanleiding van het schriftelijk overleg. Bij dit debat kunnen de uitkomsten van de internetconsultatie besproken worden, waarna de Kamer nog alle ruimte heeft om

Bijlagen:

1. IAK-formulier
2. Wettekst
3. Memorie van Toelichting
4. Beantwoording vragen schriftelijk overleg, dd 28.10.2021
5. Brief umc's en Prinses Maximacentrum, dd 14.01.2021

nota

TER BESLUITVORMING

Aan: MBVOM

Kansengelijkheid en Onderwijsondersteuning
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
Persoonsgegeven
Persoonsgegeven
Persoonsgegeven

Landelijke organisatie onderwijsondersteuning zieke leerlingen (OZL)

Onze referentie
27828935

Paraaf KO
Datum

Paraaf MBVOM
6 april 2021

Aanleiding

In 2016 heeft onderzoeksbureau Oberon in opdracht van OCW onderzocht of de huidige ondersteuningsstructuur van het onderwijs aan zieke leerlingen (ozl) - zoals deze eind jaren negentig is vastgesteld - nog past in de huidige - en veranderde – context. De conclusie van dit onderzoek was dat de huidige structuur veel waardevolle elementen heeft, maar dat de onderliggende wetgeving en subsidiestructuur verouderd is en onvoldoende flexibel om te kunnen voorzien in een toekomstbestendige, flexibele, stabiele en landelijk dekkende ondersteuningsstructuur. Geadviseerd werd om andere mogelijkheden te bekijken.

In vervolg op het rapport van Oberon heeft u in maart 2018 ingestemd met het voorstel om nader te verkennen of het mogelijk is de ondersteuning van zieke leerlingen landelijk te beleggen (bijvoorbeeld bij de al bestaande Stichting OZL) en hoe de ondersteuning in de regio het beste kan worden georganiseerd (bijlage 1). Sinds 2018 zijn er daarom vanuit het ministerie diverse gesprekken gevoerd met een vertegenwoordiging van het veld (universitair medisch centra (umc's)en onderwijsadviesbureaus (oab's)) over de voorgenomen aanpassing van de ondersteuningsstructuur en is ingezet op de overgang naar een landelijke voorziening met regionale uitvoering (dicht bij het onderwijs en de ziekenhuizen).

In 2020 is een kwartiermaker aangesteld die in opdracht van OCW en in nauwe samenspraak met de betrokken umc's en oab's vormgeeft aan de nadere invulling van de gekozen richting en de voorbereiding van een landelijke organisatie. In november 2020 bent u op hoofdlijnen geïnformeerd over de stand van zaken van het traject in relatie tot een eventuele integratie met het Landelijk Werkverband Onderwijs en Epilepsie (LWOE) (bijlage 2). In de bespreking in de beleidsstaf hierover, waarin u aangaf om de integratie niet op dit moment door te zetten, is

expliciet gevraagd of het traject rondom ozl wel verder kon gaan. Dat heeft u bevestigd.

De kwartiermaker heeft de voorbereiding van de beoogde transitie uitgewerkt in een concrete aanpak. Hoewel enkele oab's de transitie naar een landelijke organisatie betreuren, hebben het huidige proces vanuit OCW en de voorstellen van de kwartiermaker de steun van alle betrokken organisaties. Dit komt ook omdat een regionale uitvoering wordt geborgd. De betrokken organisaties willen graag hun medewerkers zorgvuldig en vroegtijdig voorbereiden op de mogelijke veranderingen. In dat kader hebben zij de kwartiermaker gevraagd om een formele brief vanuit OCW waarmee zij hun medezeggenschap kunnen informeren. In bijlage 3 is de conceptbrief opgenomen. In de toelichting van deze nota treft u de stand van zaken rond de voorbereiding van de beoogde landelijke organisatie ozl. Er heeft tot op heden geen communicatie over de vorderingen aan het parlement plaatsgevonden.

Beslispunten

1. Bent u akkoord met het versturen van een brief vanuit OCW die oab's en umc's kunnen gebruiken om hun medezeggenschap te informeren over de voorgenomen aanpassingen in de ondersteuningsstructuur ozl?
2. Bent u akkoord met het versturen van een brief aan de Kamer waarin de status en vorderingen van dit traject op hoofdlijnen worden toegelicht?

Toelichting

<u>Stand van zaken voorbereidingen</u>

Wetgevingstraject

Op dit moment is het wetsvoorstel (inclusief de Memorie van Toelichting) in voorbereiding. Deze zal zo snel als mogelijk aan u worden toegestuurd. Daarna volgt de agendering in de MR om toestemming te vragen voor onder meer internetconsultatie. De planning is om de internetconsultatie deze zomer uit te zetten. Het streven is inwerkingtreding van het wetsvoorstel per 1 januari 2023. Dit is een ambitieuze planning, maar wel haalbaar als het proces op alle onderdelen voorspoedig verloopt.

Organisatie

- De concept statuten voor de op te zetten stichting, die de landelijke organisatie gaat vormen, zijn gereed en getoetst door WJZ en FEZ. Het toetsingskader voor de op te zetten stichting is voorbereid en kan verzonden worden naar de Algemene Rekenkamer wanneer het wetsvoorstel gereed is;
- Eerste opzet voor organisatiestructuur en formatie is opgesteld, inclusief functieprofielen. Het aantal fte beschikbaar voor het primair proces is groter dan de huidige bezetting bij de oab's en de umc's. Dit efficiencyvoordeel wordt benut om een aantal huidige knelpunten op te lossen en een professioneel expertisepunt op te zetten;

- De eerste verdeling van de capaciteit over de verschillende regio's is gereed. Het is de bedoeling dat de uitvoering van de ozl-activiteiten in de toekomst ingebed blijft binnen oab's 's en ziekenhuizen.

Personeel

- Voorstel is om de op te zetten landelijke stichting aan te sluiten op de cao Primair Onderwijs, hierover is inmiddels contact met de PO-raad. Deze cao is ook van toepassing bij vergelijkbare organisaties/functies, zoals LWOE. Dit vergroot de onderlinge uitwisselbaarheid en vergemakkelijkt eventuele fusies/samenwerkingsverbanden in de toekomst. Daarnaast sluit de inschaling van consultenten binnen deze cao financieel goed aan op de huidige situatie(s) en passen de werktijden en verlofregeling bij de werkzaamheden van de consulenten;
- De (5) verschillende cao's die nu van toepassing zijn, zijn vergeleken met de cao PO en verwerkt in een uitgebreide arbeidsvoorwaardenvergelijking. Uitkomst is dat de huidige verschillen in salariëring weggenomen worden en dat vrijwel alle consultenten er bij een eventuele overgang op vooruitgaan, zowel salarieel als voor wat betreft verlofuren;
- Er is een module aangeschaft, waarmee de effecten van een overgang op individueel niveau inzichtelijk kunnen worden gemaakt;
- Er is een plaatsingsprocedure voor de overgang van het personeel beschikbaar.

Financiën

- Er is een eerste begroting op basis van de huidige subsidiebedragen beschikbaar. Hieruit komt een efficiency-voordeel naar voren. Er is voldoende ruimte om alle medewerkers die nu ozl-taken verrichten, in dienst te laten treden bij de landelijke stichting. Daarnaast is er ruimte om extra formatie te creëren om bestaande knelpunten op te lossen en een professioneel expertisepunt op te zetten.

Bovenstaande voorbereidingen zijn in nauw overleg met de betrokken organisaties tot stand gekomen. Alle organisaties hebben aangegeven zich te kunnen vinden in de voorstellen en opgestelde documenten.

Proces

- Naar verwachting kan het wetsvoorstel in juni de lijn in. Nadat u heeft ingestemd wordt de MR gevraagd of het voorstel in behandeling wordt genomen en voor internetconsultatie gepubliceerd kan worden. Als de MR instemt met behandeling en het parlement instemt met het voorstel, dan is het streven dat de nieuwe structuur per 1 januari 2023 geëffectueerd kan worden. Dit is haalbaar, maar het tijdpad is wel erg krap. Dit kan alleen worden gerealiseerd als het proces voorspoedig verloopt.
- Hoewel de effectuering van beoogde verandering nog zeker anderhalf jaar duurt en er het voorbehoud van politieke instemming is, hebben de betrokken umc's en oab's aangegeven het huidige proces te willen

doorzetten om zich zo zorgvuldig en tijdig voor te kunnen bereiden. De wens is om op korte termijn het betrokken personeel meer concreet te informeren over de mogelijke consequenties en met alle medewerkers een individueel gesprek te voeren. Daarvoor is het allereerst nodig om de medezeggenschapsorganen van alle betrokken organisaties te informeren over de beoogde aanpassingen. Voor dat doel ontvangen de bestuurders van umc's en oab's graag een formele brief van OCW.

- Nu er vertrouwen van het veld is in de kwaliteit en aanpak van het proces, lijkt het wenselijk en reëel om tegemoet te komen aan het verzoek van de betrokken organisaties. In het geval van instemming van het parlement, kan zo een zorgvuldig voorbereide overgang plaatsvinden.

nota

TER VOORBEREIDING

Aan: MBVOM

Voortgezet Onderwijs

Van
Postcode Pr...

Persoonsgegeven

Datum
11 december 2017

Referentie
1264836

Kopie voor
Persoonsgegeven
Persoonsgegeven
Persoonsgegeven

Reeds afgestemd met
Persoonsgegeven en
Persoon...

Aantal pagina's
6

Toekomstbestendige ondersteuningsstructuur onderwijs aan zieke leerlingen

Paraaf VO

Datum

DoelDeze nota beschrijft hoe we om willen gaan met een toekomstbestendige ondersteuningsstructuur van onderwijs aan zieke leerlingen, casuïstiek op dit terrein en een onderzoek van Oberon dat nog openbaar gemaakt moet worden. Graag vernemen we uw mening op de voorgestelde lijn. Als u daar behoefte aan heeft lichten we dit onderwerp toe in een gesprek.**Bespreekpunten langs drie lijnen**1) De huidige structuur en de bijbehorende bekostiging van onderwijs aan zieke leerlingen zijn meer dan 20 jaar geleden in werking getreden. In de bijlage wordt kort uitgelegd hoe de huidige ondersteuningsstructuur er uit ziet. Deze structuur past al een tijd niet meer bij de huidige situatie en is zeker niet toekomstbestendig (zie toelichting). Het traject van de herijking van de ondersteuningsstructuur moet zo snel mogelijk worden ingezet, maar zal de nodige inspanning en tijd kosten, o.a. vanwege het creëren van draagvlak en het aanpassen van wet- en regelgeving. In deze nota worden twee opties met voor en nadelen geschetst en een advies gegeven voor dit traject.2) Er is een knelpunt dat op korte termijn moet worden opgelost. Dit heeft te maken met de opening van het oncologisch kinderziekenhuis, het Prinses Maxima Centrum (PMC), medio 2018. Er moet in ieder geval totdat de nieuwe structuur er is, een(tijdelijke) oplossing worden gevonden voor de bekostiging van een educatieve voorziening voor de kinderen in het PMC. Dat betekent dat de middelen die naar de huidige educatieve voorzieningen gaan, moeten worden herverdeeld.3) Er ligt een rapport van Oberon over de

ondersteuningsstructuur van het onderwijs aan zieke leerlingen[1]. Medio juli 2017 is toestemming gevraagd om het via www.rijksoverheid.nl openbaar te maken. De toenmalige staatsecretaris heeft aangegeven dit liever in een volgende voortgangsrapportage te willen meesturen of het over te laten aan de nieuwe bewindspersonen (zie bijlage) tot dat er een duidelijke richting is bepaald over het vervolg. Inmiddels is er een aantal maanden verstreken en is het niet raadzaam nog heel lang te wachten met het openbaar maken van dit onderzoek. Het zou goed zijn als tegelijk of net voorafgaand aan de openbaarmaking van het onderzoek de belanghebbenden te informeren over het traject/proces voor de komende periode om te komen tot een toekomstbestendige ondersteuningsstructuur van het onderwijs aan zieke leerlingen.**Toelichting** 1. Naar een toekomstbestendige ondersteuningsstructuur

Er zijn verschillende aanleidingen om de huidige structuur te heroverwegen en de wet hierop aan te passen. Deze zijn ook in het onderzoek van Oberon bevestigd, zoals:

- Door de jaren heen zijn ook perifere ziekenhuizen zich gaan specialiseren in specifieke ziektes bij kinderen, soms met een landelijke functie (zoals het PMC).
- Deze ziekenhuizen kunnen geen educatieve voorziening inrichten waarvoor bekostiging mogelijk is, omdat dit wettelijk gezien alleen is voorbehouden aan universitair medische centra (umc's). Voor de bekostiging van de leerlingen in het PMC (zonder academische status) is een u-bocht constructie gekozen, zolang het PMC nog in het Wilhelmina Kinderziekenhuis (Wkz) is gehuisvest.
- De middelenverdeling (1995) over de umc's voor de educatieve voorzieningen is zwaar verouderd en door de afnemende opnameduur van kinderen in (ook universitair medische) ziekenhuizen is het de vraag of een zelfde type voorziening wel noodzakelijk is.
- Er zijn nu veel meer digitale mogelijkheden om contact te houden met de school van herkomst dan toen de huidige structuur is vormgegeven, zoals Klasse Contact. Daarmee kunnen leerlingen zelf deelnemen in de klas.
- De consulenten die zieke leerlingen thuis en in perifere ziekenhuizen ondersteunen zijn in dienst van onderwijsadvies bureaus (oab's). De wet geeft aan dat dit alleen voormalig schoolbegeleidingsdiensten kunnen zijn. Dit zijn inmiddels commerciële bureaus die met enige regelmaat failliet gaan of fuseren waardoor de continuïteit van de ondersteuning soms zeer kwetsbaar is.
- Er zijn ook andere mogelijkheden om een vorm van educatieve voorziening in te richten, georganiseerd vanuit de onderwijsadviesdiensten, zoals in het Juliana kinderziekenhuis in Den Haag. Hierdoor kan meer flexibiliteit worden geboden, omdat de uren die de consulenten daar werken, kunnen worden

1

aangepast
- In het rapport van Oberon worden voorstellen gedaan voor verbeteringen, zoals een betere registratie van activiteiten en een goede afbakening van taken. Daarnaast bevelen zij aan om alternatieven voor de huidige ondersteuningsstructuur verder te verkennen.
- Bij het kiezen van een oplossing is afgewogen hoe de ondersteuningsstructuur zo kan worden georganiseerd dat deze ook toekomstbestendig is. Er is gezien de ontwikkelingen op verschillende terreinen (informatie)technologie en nieuwe keuzes in het aanbod van specialisme door ziekenhuizen) ook behoefte aan meer flexibiliteit van de wijze waarop de ondersteuning wordt vormgegeven. Door de huidige wettelijke bepalingen is dat niet mogelijk. De plek waar het is georganiseerd, de bureaus die het organiseren en de wijze van bekostiging liggen wettelijk vast en zijn achterhaald. Aanpassingen, zoals het enkel opnieuw herijken van de middelen over de umc's sluiten niet aan bij de ontwikkelingen van de afgelopen jaren.

Twee opties zijn nader bezien

1. Ozl inpassen in de structuur van passend onderwijs.
2. Het landelijke organiseren van ozl.

Ad 1.

Voor de invoering van passend onderwijs hadden de consulenten ozl vaak een rol bij he regelen van de indicatiestelling van langdurig zieke leerlingen. Dit kon soms enkele maanden in beslag nemen, terwijl de leerling per direct ziek thuis zat of in een perifeer ziekenhuis lag. Met de invoering van passend onderwijs zijn de middelen voor de ondersteuning aan langdurig (vaak chronisch) zieke leerlingen (voormalige leerling gebonden financiering en scholen voor langdurig zieke leerlingen) aan de samenwerkingsverbanden toegekend. Hiermee hebben ze de taak gekregen om ondersteuning te bieden aan langdurig zieke leerlingen of plaatsing in het (v)so. Toentertijd is nagedacht over of het wenselijk was om de ondersteuningsstructuur voor ozl apart te houden van passend onderwijs.
Vanwege het specifieke karakter van ozl en de educatieve voorzieningen (alle ondersteuning vindt buiten de klas plaats en de middelen/expertise zouden te veel worden versnipperd over de 150 samenwerkingsverbanden) is besloten dit niet mee te nemen in het traject van passend onderwijs, maar op een later moment te kijken naar de toekomstbestendigheid van de huidige structuur.
Daarom is er dit jaar door Oberon onderzoek uitgevoerd naar de toekomst van ozl (zie punt 3). Hierin zijn ook de educatieve voorzieningen in de umc's als onderdeel van de ondersteuningsstructuur ozl meegenomen.
Het onderbrengen bij het systeem van passend onderwijs is door Oberon aan verschillende partijen voorgelegd. Van de landelijke koepels (PO-Raad en VO-raad) en de vertegenwoordiging van samenwerkingsverbanden komen vooralsnog geen signalen dat men een overheveling van budget naar de samenwerkingsverbanden zou wensen. De onderwijsadviesbureaus en de umc's steunen de optie niet en vinden het onverstandig om ozl bij de samenwerkingsverbanden passend onderwijs te beleggen vanwege versnippering van expertise, KlasseContact en de goede samenwerking en bestaande contacten op het gebied van ozl.
Bij de educatieve voorzieningen speelt nog een ander probleem. De umc's zijn niet gelijk verspreid over Nederland. Zo zit in Utrecht zowel het WKz en het PMC

met landelijke functie op het gebied van oncologische behandeling. De samenwerkingsverbanden in Utrecht zouden dan onevenredig worden belast. Er kan ook gekeken worden naar de herkomst van de leerlingen en dit samenwerkingsverband verantwoordelijk voor de ondersteuning maken. Echter, in dat geval zouden er 150 bekostigingsrelaties kunnen bestaan, wat onuitvoerbaar is.
Vanwege het geringe draagvlak, de versnippering van de middelen/expertise, de mate van uitvoerbaarheid en de toename van het aantal administratieve lasten, wordt afgeraden om deze optie verder te onderzoeken.

Ad 2.

Een andere optie is om ozl landelijk te beleggen bij een stichting. Deze stichting wordt verantwoordelijk voor de organisatie van de ondersteuning van het onderwijs aan leerlingen die ziek thuis zijn of in een ziekenhuis liggen (umc's én perifere ziekenhuizen). Dat betekent ook dat rechtstreekse bekostiging van umc's en de onderwijs adviesbureaus niet meer nodig is en dat deze wordt omgelegd naar de stichting. Consulenten (al dan niet in dienst bij de stichting en landelijk verspreid) kunnen ondersteuning op maat bieden bij zieke leerlingen. De stichting kan, indien dat nodig is, een educatieve voorziening inrichting met vaste consulenten. Dat kan in een perifeer ziekenhuis, bij voorbeeld in de PMC of het Juliana kinderziekenhuis, maar ook in het WKZ. Hiermee is het onderscheid tussen perifere ziekenhuizen opgeheven en kan er in alle ziekenhuizen ondersteuning op maat worden geboden. Voor de leerlingen die ambulante ondersteuning nodig hebben, is er op deze manier een landelijk netwerk en is dit niet meer voorbehouden aan voormalige schoolbegeleidingsdiensten, die steeds vaker failliet gaan. Tevens is het mogelijk om landelijk afspraken te maken over de kwaliteit, de taken, de inzet en de tarieven te bepalen. Hiermee wordt ook de flexibiliteit gewaarborgd en zijn er geen wettelijke beperkingen meer om de structuur aan te passen aan mogelijke toekomstige ontwikkelingen.
Deze optie heeft wettelijke aanpassingen nodig en er zal een proces opgezet moeten worden om draagvlak te creëren.

Voorstel

Nader te onderzoeken of het mogelijk is de ondersteuning van zieke leerlingen landelijk te beleggen (bijvoorbeeld bij de al bestaande Stichting OZL). Met deze organisatie te onderzoeken hoe het in de regio het beste kan worden georganiseerd en daarna de kwaliteit en inzet over te laten aan de stichting.

2. <u>Opening Prinses Máxima Centrum</u>

Het PMC zit tot medio 2018 met een beperkt aantal afdelingen fysiek nog in het gebouw van het WKz. De kinderen maken gebruik van de educatieve voorziening van het WKz. Hiervoor krijgt het WKz extra subsidie van ca € 150.000[2]. Overigens is het op basis van de wet niet mogelijk om rechtstreeks subsidie te verstrekken aan het PMC, omdat het geen academische status heeft.

Vanaf medio 2018 is de nieuwbouw klaar en gaan alle oncologische kinderafdelingen van de verschillende umc's over naar het PMC, gaat het aantal

[2] Dit bedrag is vrijgespeeld door de daling van het aantal leerlingen en komt uit het budget van de onderwijsadviesdiensten.

ziekenhuisbedden van 50 naar ca 600 en is er een eigen educatieve voorziening nodig. Er is op onze begroting geen ruimte voor extra middelen voor de ondersteuning van het onderwijs aan zieke leerlingen de komende jaren en eigenlijk zou dat ook niet nodig moeten zijn omdat het totaal aantal zieke leerlingen niet stijgt, alleen de verdeling van de zieke leerlingen over de universitair medische centra (umc's). Het aantal leerlingen dat wordt opgenomen en de duur van de opname zijn zelfs afgenomen. Logisch zou zijn om de subsidie voor de andere umc's te verlagen, maar dat is lastig. In de wet ligt namelijk het aantal leerlingen vast op basis waarvan de subsidie wordt verstrekt (zie bijlage). Bovendien is er geen berekening op basis waarvan de subsidie in mindering kan worden gebracht. Het enige dat mogelijk is, is om de prijs per leerling(drastisch) te verlagen om middelen vrij te spelen voor het PMC. Maar in dat geval worden ook umc's getroffen waar geen kinderafdelingen worden gesloten en is de verdeling nog niet gebaseerd op de het werkelijk aantal opgenomen kinderen dat ondersteuning nodig heeft omdat er sprake is van een langere opname.

De beste oplossing is om, totdat de structuur en het systeem is gewijzigd, in goed overleg afspraken te maken met de verschillende umc's over het overboeken van middelen naar het PMC (geld volgt leerling). Dat ligt uiteraard gevoelig, omdat de umc's de huidige situatie graag handhaven. Ook zal het lastig zijn om tot een goede herverdeling te komen, met name omdat er geen basis is waarop een berekening kan worden gemaakt voor het benodigde budget per umc. Hierbij kunnen gegevens van SKION[3] helpen, waaruit blijkt hoeveel kinderen er vanwege kanker niet meer naar de umc's gaan, maar naar het PMC.

Inmiddels is er ambtelijk zowel met de Nederlandse Federatie van Universitaire Medische Centra, het WKz, het PMC (Persoonsgegeven en Persoonsgegeven) contact geweest. De nfu heeft aangegeven het initiatief te willen nemen bij dit proces, maar realiseert zich dat het moeilijk zal worden.

Voorstel

Om op korte termijn op ambtelijk niveau (mtvo) met de vertegenwoordigers) van de Nederlandse Federatie van Universitaire Medische Centra en het PMC een gesprek te plannen over de tijdelijke herverdeling van de middelen voor de educatieve voorzieningen.

3. Publiceren rapport Oberon

Inmiddels is een aantal maanden verstreken en is het niet raadzaam nog heel lang te wachten met het openbaar maken van het onderzoeksrapport. Het zou goed zijn tegelijk met het openbaar maken duidelijkheid te geven over het traject/proces van de komende periode om te komen tot een meer toekomstbestendige (in)richting en bekostiging van onderwijs aan zieke leerlingen. Het voorstel is de volgende tekst op www.rijksoverheid.nl te plaatsen:

Oberon heeft een onderzoek uitgevoerd naar de ondersteuningsstructuur van het

[3] De Stichting Kinderoncologie Nederland (SKION) is opgericht in 2002 als samenwerkingsverband van de afdelingen kinderoncologie van de academische ziekenhuizen.

onderwijs aan zieke leerlingen. De belangrijkste vraag is of de huidige structuur, zoals deze in de jaren negentig is ontwikkeld, nog in de huidige context past. In het rapport worden voor- en nadelen van de huidige structuur en mogelijke alternatieven in kaart gebracht. Op basis van dit rapport is een vervolgtraject ingezet om mogelijke alternatieven verder te verkennen. Uiteraard worden de belanghebbenden bij dit proces betrokken.

Voorstel
Zo snel mogelijk over te gaan tot publicatie op www.rijksoverheid.nl.

BIJLAGE: HUIDIGE ORGANISATIE EN STICHTING OZL

Huidige organisatie ozl

Sinds de invoering van de Wet Ondersteuning Onderwijs aan Zieke Leerlingen (WOOZ) is het onderwijs aan zieke leerlingen primair een taak geworden van de school waar de leerling is ingeschreven. Daar ligt de verantwoordelijkheid voor het onderwijs aan zieke leerlingen. Ozl is in aparte artikelen van de WPO (art. 9a), WVO (art. 18), WEC (art. 18a) en WEB (artikel 7.1.4) geregeld.
Als een leerling vanwege ziekte niet naar school kan, kan een school een beroep doen op de ondersteuning van een consulent onderwijs zieke leerlingen (ozl) van de onderwijsadviesbureaus. In overleg met de ouders bepaalt de school wat de beste vorm van begeleiding is. De activiteiten van onderwijsconsulenten ozl zijn divers. Het kan onder andere gaan om het verstrekken van informatie over mogelijke gevolgen van een bepaalde ziekte, de consequentie van een behandelmethode en/of de invloed van medicatie op het onderwijsleerproces. Maar ook om het mede met de school in kaart brengen welke onderwijsbehoefte de zieke leerling heeft, verkennen welke mogelijkheden er zijn tot het verzorgen van onderwijs en het verstrekken van informatie over aanpassingen van regelgeving en/of voorschriften voor zieke leerlingen. Ook bemiddelen ze bij het inzetten van ict-hulpmiddelen bij afstandsleren, o.a. KlasseContact.
Ook voor leerlingen die in een perifeer ziekenhuis zijn opgenomen, kan een beroep worden gedaan op de consulenten van de onderwijsadviesbureaus. Voor leerlingen die in een umc zijn opgenomen zijn educatieve voorzieningen in het umc zelf.
De reden om de ondersteuning van het onderwijs aan zieke leerlingen in umc's apart te organiseren en te bekostigen was dat de leerlingen in de voormalig academische ziekenhuizen vaker ernstig ziek zijn en doorgaans ook langdurig opgenomen zijn.

Er zijn ruim 120 consulenten werkzaam bij de onderwijsadviesbureaus en bij de educatieve voorzieningen verbonden aan de zeven universitair medische centra in Nederland. Zij vormen samen het Landelijk dekkend Netwerk Ziek zijn en Onderwijs (Ziezon). In het netwerk vindt kennisdeling plaats. Daarnaast worden er door Ziezon handreikingen aangeboden en materialen, literatuur, leermiddelen ontsloten via de Onderwijsdatabank.
Het ministerie van OCW bekostigt de ondersteuning van het onderwijs aan zieke leerlingen. In totaal gaat er voor het onderwijs aan zieke leerlingen ruim € 4 mln. naar de onderwijsadviesbureaus en ruim € 2.5 mln. naar de umc's voor de educatieve voorzieningen. De onderwijsadviesbureaus en de umc's ontvangen een bedrag per leerling. Het aantal leerlingen is rond 1994/1995 vastgesteld en daarna niet meer gewijzigd. Daarnaast krijgt Ziezon jaarlijks een subsidie van € 160.000 van het ministerie, onder andere voor deskundigheidsbevordering van de consulenten ozl.

Stichting OZL

De stichting OZL in de regio, opgericht door EDventure, de brancheverenigingen van onderwijsadviesbureaus, ondersteunt de onderwijsadviesbureaus die de onderwijsbegeleiding van zieke leerlingen verzorgen. Het doel is om de dienstverlening aan deze kwetsbare groep zieke leerlingen nog verder te verbeteren en de kwaliteit te borgen. Voor deze dienstverlening ontvangen de

betrokken onderwijsadviesbureaus sinds 1999 vanuit het ministerie van OCW jaarlijks een subsidie.
De stichting OZL zet de landelijke beleidskaders uit voor de dienstverlening van OZL in de regio. Er is een breed platform gerealiseerd voor de ontwikkeling en vernieuwing van OZL. Er zijn landelijke afspraken gemaakt over de protocollering en uniformering van de werkzaamheden, die inmiddels onderdeel zijn geworden van de dienstverlening OZL in de regio. Dat betekent dat door alle aangeslotenen de voorziening OZL op een zelfde wijze vorm wordt gegeven en met een zelfde kwaliteit landelijk wordt aangeboden.
De aangesloten Onderwijsadviesbureaus hebben dit vastgelegd in een eerste product van de Stichting OZL in de regio 'Kwaliteitshandboek Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen in de regio'. Het is een 'levend' document dat wordt geactualiseerd en aangevuld en ook nog verder uitgewerkt.
Ook is er een landelijk registratiesysteem ingevoerd dat inzicht geeft in hoeveel leerlingen worden begeleid, in het schooltype, de duur van de ondersteuning en de ziekte van de betrokken leerling.

nota

TER ONDERTEKENING
Aan: DGPV

Kansengelijkheid en Onderwijsondersteuning

Van
Postcode Pr...
Persoonsgegeven

Datum
02 maart 2022

Referentie
31713473

Bijlagen
3

Intern OCW afgestemd
VO, WJZ

Verzoek tot uitvoeringstoets op de wetswijziging centralisatie ondersteuning onderwijs aan zieke leerlingen en studenten door DUO.

.

Aanleiding

Op dit moment loopt de termijn van de internetconsultatie van het wetsvoorstel centralisatie ondersteuning onderwijs aan zieke leerlingen en studenten. Als de wijziging in werking treedt, gaat DUS-I de subsidie van de landelijke organisatie in behandeling nemen in plaats van DUO. Een uitvoeringstoets bij DUO maakt daarom onderdeel uit van het wetstraject.

Geadviseerd besluit

Brief met het verzoek om een uitvoeringstoets te doen wordt verzonden.

Kernpunten

Met deze brief wordt DUO verzocht om een uitvoeringstoets op bijgevoegde wijziging van de Wet subsidiëring landelijke onderwijsondersteunende activiteiten 2013 en onderwijswetten wegens centralisatie van de uitvoering van ondersteuning bij het onderwijs aan zieke leerlingen te doen.
Deze wetswijziging heeft als doel om de structuur van onderwijsondersteuning aan zieke leerlingen (ozl) te verbeteren door de voorziening flexibel en toekomstbestendig te maken.

nota

TER ONDERTEKENING
Aan: DGPV

Kansengelijkheid en Onderwijsondersteuning

Van
Postcode Pr...
Persoonsgegeven [redacted]

Datum
01 juni 2022

Referentie
32909336

Bijlagen
3

Interdepartementaal afgestemd
Fin

Adviesaanvraag aan het ministerie van Financiën om een stichting op te richten

Aanleiding

In het kader van het wetstraject centralisatie van de ondersteuning van het onderwijs aan zieke leerlingen zijn we voornemens een stichting te doen oprichten. De landelijk werkende stichting is een zelfstandige rechtspersoon met een wettelijke taak, die rechtstreeks door het ministerie van OCW wordt gesubsidieerd. Alvorens tot oprichting van een stichting te mogen overgaan, moet zoals het stichtingenkader voorschrijft een advies van de Toetsingscommissie Verzelfstandiging worden aangevraagd.

Geadviseerd besluit

Brief (inclusief de 3 bijlagen) te verzenden.

Kernpunten

In bijgevoegde brief wordt aan het ministerie van Financiën verzocht een advies uit te brengen op de aanvraag om een stichting op te richten.

Toelichting

Hieraan voorafgaand heeft de internetconsultatie plaatsgevonden en zijn er adviesaanvragen gedaan bij DUO, DUS-I en de ADR. Als de resultaten van alle adviezen binnen zijn, worden deze verwerkt in het conceptwetsvoorstel en wordt vervolgens de Algemene Rekenkamer om advies gevraagd. Daarna kan het traject, via de MR, worden doorgezet richting de Raad van State**.**

nota

TER ONDERTEKENING
Aan: DGPV

Kansengelijkheid en Onderwijsondersteuning

Van
Postcode Pr...
Persoonsgegeven [redacted]

Datum
12 mei 2022

Referentie
32671639

Bijlagen
5

Intern OCW afgestemd
VO, WJZ

Adviesaanvraag conceptwetsvoorstel centralisatie van de ondersteuning van het onderwijs aan zieke leerlingen bij de AP 11-5-2022

Aanleiding

In het kader van het wetstraject centralisatie van de ondersteuning van het onderwijs aan zieke leerlingen is een gegevensbeschermings-effectbeoordeling, een zogenaamde Data Protection Impact Assessment (DPIA) opgesteld. De taken die de Stichting heeft, brengen namelijk met zich mee dat er persoonsgegevens verwerkt zullen worden. In de DPIA zijn de adviezen van de Functionaris Gegevensbescherming van OCW verwerkt. In de DPIA wordt beschreven welke persoonsgegevens strikt noodzakelijk zijn om de opgedragen taken uit te voeren. De uitkomsten van de DPIA zijn na advies van functionaris gegevensbescherming verwerkt in het conceptwetsvoorstel. Deze wordt samen met de Memorie van Toelichting aan de Authoriteit Persoonsgegevens (AP) ter toetsing voorgelegd.

Geadviseerd besluit

Brief te verzenden.

Kernpunten

In de bijgevoegde brief wordt aan de AP verzocht binnen acht weken een advies uit te brengen op het conceptwetsvoorstel.

Toelichting

Na deze advies aanvraag volgt nog de toets aanvraag aan het ministerie van Financiën (ook vanwege het stichtingenkader). Hieraan voorafgaand heeft de internetconsultatie plaatsgevonden en zijn er advies aanvragen gedaan bij DUO, DUS-I en de ADR. Als de resultaten van alle adviezen binnen zijn, worden deze verwerkt in het conceptwetsvoorstel en wordt vervolgens de Algemene Rekenkamer om advies gevraagd. Daarna kan het traject worden doorgezet richting de Raad van State.